

кінцевому підсумку узгоджено працюють, щоб створити сполучені фермерські господарства.

Список використаних джерел:

1. 10 найкращих тенденцій, технологій та інновацій у сільському господарстві за 2022 рік [Електронний ресурс] // Dnipropetrovsk Investment Agency – Режим доступу до ресурсу: <https://dia.dp.gov.ua/10-najkrashhix-tendencij-texnologij-ta-innovacij-u-silskomu-gospodarstvi-za-2022-rik/>.
2. Що відбувається з агро- та фудтех-стартапами та де шукати гроші під час війни [Електронний ресурс] // Aggeek – Режим доступу до ресурсу: <https://aggeek.net/ru/blog/otkuda-vzylis-takie-tseny-6-faktorov-kotorye-vliyayut-na-stoimost-zernovyh>.

*Маслак Юлія,
студентка
Дворник Інна
к.е.н., доцент*

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Для нашої країни актуальним є питання залучення потенційних інвесторів до майбутніх проєктів з відновлення української економіки. Це завдання є пріоритетним як для державних органів, так і для науковців, які займаються цими питаннями.

Війни завдають значної шкоди виробничим потужностям, що, в свою чергу, суттєво знижує рівень виробництва в постраждалій країні. Однак досвід попередніх конфліктів показує, що темпи економічного відновлення після закінчення війни можуть варіюватися і залежать, серед інших факторів, від тривалості та інтенсивності конфлікту, обсягу зовнішньої допомоги для відновлення, а також від інституційних умов.

Під час воєнного стану та з огляду на проблеми поствоєнного майбутнього України досить важко прогнозувати інвестиційні показники.

Сучасні реалії та перспективи після війни вимагають більшої наукової уваги до питань інвестування. Незважаючи на те, що інвестиційні теми були досліджені як закордонними, так і вітчизняними науковцями, а також існує значна кількість спеціалізованих публікацій, аспекти залучення інвестицій у поствоєнну економіку залишаються недостатньо висвітленими. Вдало та влучно про цю ситуацію сказано тут: «спеціалістами всіх рівнів управління визначається, що в Україні, на сьогоднішній день, не існує законодавчо та методично оформленого ефективного механізму залучення іноземного капіталу. Для України пряме копіювання зарубіжного досвіду ринкової трансформації неприйнятне, оскільки потрібний ґрунтовний аналіз та узагальнення досвіду ринкових перетворень, найбільш повне врахування соціально-економічної дійсності, менталітету, досвіду попередніх економічних реформ та закономірностей світового розвитку» [2, с. 280].

На сьогодні для України важливими є як вітчизняні, так і іноземні інвестиції. Проте, враховуючи економічні реалії країни, зокрема руйнівний вплив війни на вітчизняні галузі, а також нестачу ресурсів у місцевих підприємствах, доцільніше зосередитися на іноземному або змішаному інвестуванні.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про режим іноземного інвестування», «іноземні інвестиції – цінності, що вкладаються іноземними інвесторами в об'єкти інвестиційної діяльності відповідно до законодавства України з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту» [1].

Т. Г. Китайчук поєднує поняття інвестиційної привабливості на макро- й мікрорівнях та наголошує на тому, що привабливість виникає в разі наявності інтересу інвесторів до об'єктів інвестування: «Інвестиційна привабливість – це комплексна оцінка та характеристика фінансового, економічного та правового середовища країни чи підприємства, яка вказує на його здатність привертати та утримувати інвестиції» [3]. З нашого погляду, це трактування інвестиційної привабливості є виправданим, тому що враховує інтереси інвесторів.

Ключовими умовами для відновлення економіки України є наявність сприятливих внутрішніх і зовнішніх факторів. Україна має потенціал для залучення інвестицій, і за умови ефективної державної стратегії управління цими інвестиціями, а також завдяки припливу інвестиційних ресурсів, ця мета може бути досягнута. Водночас рішучість уряду у впровадженні заохочувальних програм і проєктів повинна бути підкріплена відповідними науковими розробками, яких, на нашу думку, наразі не вистачає.

На рисунку 1 представлені статистичні дані щодо іноземних інвестицій в економіку України за період 2010-2023 років.

Рис. 1 Прямі іноземні інвестиції в Україну, млн грн

Джерело: створено автором на основі [4]

Графік демонструє динаміку прямих іноземних інвестицій (ПІІ) в Україну в 2010–2023 роках (у млн грн) разом із логарифмічною трендовою лінією, яка відображає загальну тенденцію до зниження.

Пік іноземних інвестицій припадає на 2012 рік (8401 млн грн), що пов'язано з відносною економічною стабільністю та підготовкою до Євро-2012.

Зменшення обсягів прямих іноземних інвестицій у 2014-2015 роках стало наслідком початку війни Росії проти України. У 2020 році причинами стали світова пандемія та уповільнення економічної активності на глобальному рівні, а у 2022 році – повномасштабне вторгнення РФ в Україну. Проте навіть у 2022 році, незважаючи на серйозні загрози та невизначеність у бізнес-середовищі України, іноземні інвестори продовжували свою діяльність, а у 2023 році навіть розширили її, що свідчить про довіру до української економіки та її інвестиційну привабливість.

Логарифмічна лінія тренду демонструє загальне зниження обсягу ПІІ, відображаючи вплив тривалих кризових явищ. Значення $R^2=0,1922$ свідчить про слабкий зв'язок між роками та обсягами інвестицій, що може вказувати на вплив зовнішніх подій та криз.

Сприйняття українських інвестиційних умов іноземними інвесторами можна вважати певним «авансом» для України. Їхні оптимістичні прогнози щодо доцільності продовження діяльності на українському ринку потребують відповідної підтримки та гарантій з боку уряду. Іноземні інвестори приймають рішення про продовження або розширення своїх інвестицій в Україні завдяки ряду ключових переваг:

1. вигідне геополітичне розташування: Україна розташована на перетині торгових шляхів між Європою та Азією, що відкриває можливості для логістики, транзиту та експорту; безпосередня близькість до ринків ЄС, з яким діє Угода про асоціацію та поглиблену зону вільної торгівлі;

2. високий природно-ресурсний потенціал: Україна є однією з провідних аграрних країн світу, що забезпечує інтерес до інвестицій у сільське господарство та переробку; значні запаси корисних копалин, зокрема залізної руди, літію, титану та інших стратегічних ресурсів, є привабливими для видобувної промисловості;

3. доступна кваліфікована робоча сила: українські працівники мають високу кваліфікацію, зокрема у сфері ІТ, інженерії та технологій; вартість робочої сили нижча, порівняно з країнами ЄС, що дозволяє інвесторам знижувати виробничі витрати;

4. значний споживчий ринок: Україна є однією з найбільших країн Європи за кількістю населення, що забезпечує великий внутрішній попит; розвиток урбанізації та зростання рівня споживання створюють перспективи для інвестицій у роздрібну торгівлю, послуги та інфраструктуру.

Таким чином, незважаючи на виклики, зумовлені воєнним станом, ці чинники сприяють збереженню інтересу іноземних інвесторів до України. Залучення інвестицій у відновлення інфраструктури, розвиток ІТ-індустрії,

агросектору та енергетики стане важливим кроком до економічного відродження країни. Успішна реалізація цих можливостей залежатиме від активних реформ і гарантій для інвесторів.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про режим іноземного інвестування». № 93/96. (1996, 19 березня). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Текст>
2. Атамас О. П. Розвиток інвестицій привабливість економіки України в післявоєнний період: стратегічні пріоритети, проблеми та основні вектори їх рішення. *Наукові перспективи*. 9(39), 2023. С. 277-283. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/6518/6>
3. Китайчук, Т. Г. Інвестиційна привабливість: теоретичний аналіз і впливові фактори. *Економіка і суспільство*. 2023. С. 54. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/v>
4. Міністерство фінансів України. Прямі іноземні інвестиції. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/2023/>

Маслак Юлія,

студентка 3 курсу спеціальності «Облік і оподаткування»

Науковий керівник:

Царук Наталія,

к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОДАТКОВИХ САНКЦІЙ ТА ЇХ ВІДОБРАЖЕННЯ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ

З економічної точки зору проблема формування ефективного механізму державного регулювання підприємницького середовища є надзвичайно важливою для розвитку підприємництва як з боку держави, так і з боку самої компанії. Підприємницьке середовище в Україні характеризується, з одного боку, значним втручанням в економічні справи держави та органів влади, а з іншого боку, їх недостатньою зацікавленістю в існуванні стабільної, цивілізованої, ефективною та ефективною середовище для господарської діяльності. Найбільш ефективним і гнучким механізмом державного регулювання підприємницького середовища, як свідчить досвід розвинених країн, була і є податкова система [1, с.311].

Податкові санкції є важливим інструментом державного регулювання, спрямованим на забезпечення належного виконання платниками податків своїх обов'язків. Вони відіграють ключову роль у підтримці фіскальної дисципліни та створенні умов для рівної конкуренції.

Ефективність податкових санкцій оцінюється через їх здатність досягати основних цілей: